

ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP**C év**

1– 8 oldal

ARANYMISE GYŐRZÁMOLYBAN

Olv.: Zak 12,10-11.13,1 – Gal 3,26-29 – Lk 9,18-24

Jézus követése

KOZMA IMRE OH ATYA ARANYMISÉJÉRŐL

P.Kozma Imre OH. Atyát 50 évvel ezelőtt szentelték pappá és mondta az első szentmiséjét. Ez alkalomból elzarándokolt azokra a helyekre, ahol az elmúlt 50 év alatt szolgált.

„Hálát szeretnék adni az elhívás ajándékáért!

Szeretném megköszönni az emberi találkozásokban születő istenélményeket és a hit útját vállaló indulásokat!”

A zarándoklatát pappá szentelésének 50. évfordulóján, 2013. június 16-án kezdte, majd szolgálatának helyeit sorra felkereste.

Zarándoklatának és szolgálatának állomáshelyei a következők voltak:

Vasárnap 16-án 9,00 óra Irgalmasrendi Kápolna (Buda)

Hétfő 17-én 18,00 óra Zugligeti Plébániatemplom (Buda)

Kedd 18-án 18,30 óra Pesti Ferences templom (Pest)

Szerda 19-én 18,00 óra Dorog Bányalelkészség templom

Csütörtök 20-án 18,00 óra TÁTI Plébániatemplom

Péntek 21-én út Győrzámoly felé

Szombat 22-én megérkezés Győrbe

Vasárnap 23-án 11,15 óra Győrzámolyi Plébániatemplom

Aranymiséje alkalmából Győrzámoly község egy emléklappal köszöntötte az Atyát. A hátapon az első szentmisén választott szentkép és gondolat láthatók.

Szentmise bevezetése

Kedves Testvérek!

Köszönöm a polgármester úr szavait, Ferenc plébános atya szívét. Ferenc atya nemcsak a templomajtót nyitotta ki, hogy elviselhető legyen számunkra a körülmény, hanem a szívét is. Ha egymás szívében helyünk van, akkor jöhet a meleg. A napokban ez a 35-37 fok nagyon megnehezítette az én zarándokutamat is. Jöhet a víz. 1954-ben mennyivel nagyobb volt a víz és menthetetlen volt a falunk.

A jó Isten azért ajándékozta nekünk az életet, hogy a lábunk alatt út legyen. Nem idepottyantott bennünket, aztán vagy ki tudunk lábalni gondjainkból, bajainkból, vagy belefulladásunk, - akár Szigetközben az iszapba – vagy bármiféle gondunkba. Isten azt akarja, hogy út legyen a lábunk alatt. Sőt, Jézus azt mondta: „Én vagyok az út!”

Ma azért szeretnék hálát adni, mert ezt az utat velem sokan megismertették. Meggyőződésemm, hogy az életünk közös út! Köszönöm mindenkinek, aki eljött erre a hálaadásra. Pontosan 50 évvel ezelőtt ezen a napon - nem ebben a templomban, hanem a templomon kívül, mert nagyon-nagyon sokan voltunk – volt az első szentmisém.

Most egy zarándokútra mentem. Elindultam, ahol most tevékenykedem, a Budai Irgalmasrendi kórházból. Visszaérkeztem ide Győrzámolyba, ahonnan elindult az utam. Tehát a Budai Irgalmasok, Zugliget, Pesti Ferencesek, Dorog, Tát és Győrön keresztül Győrzámoly.

Mindazt, amit megalapoztak a családomban, ebben az egyházközségben, ebben a faluban, azokra az értékekre építettek **a bencés atyák**, akik elmélyítették bennem a helyes életszemléletet. Talán furcsa, amit mondok, megtanítottak tanulni. Ez nem is olyan egyszerű dolog. Amikor az iskoláimat végeztem, akkor döböntem rá, mekkora hasznát vettem ennek a sajátos stílusnak, sajátos módszernek.

Szerettem volna végigmenni ezen az úton

Találkozni emberekkel, akikkel együtt kerestük az Istent. Ebben a keresésünkben egymásra is találtunk. Külön ajándéka volt ennek az útnak, hogy sok emberrel találkoztam. Ezek a találkozások a ráadás, mert az igazi találkozásokban az ember mindig gazdagodik. Ezek olyan megnyilatkozások voltak, hogy nem is tudom, lehetek-e gazdagabb. Egyszer kaptam egy levelet, ez volt ráírva: az ország leggazdagabb embereinek. Most a mi Attilánk könyvét tanulmányozom, aki azt mondta: az igazi gazdagság a sokaság. Azt szeretném, hogy a mi nemzetünk igazán gazdag legyen az által, hogy egyre több lesz - elsősorban lélekszámban, aztán lelki gazdagságban.

Isten hozott bennünket! Ünnepeljünk, ünnepeljük az Istent, a többi az Úr megadja!

Az igazi ünneplés lényege, hogy az ember kéri az Isten irgalmát, mert mindannyian rászorulunk az Isten irgalmára. Csak ebből élhet az ember! Valljuk meg, hogy irgalomra szoruló emberek vagyunk!

Szentbeszéd

Kedves Testvérek!

50 évvel ezelőtt volt az első szentmisém itt Győrzámolyban. Elgondolkodtam azon, hogy miben különbözik ez a mai szentmise attól? Akkor egy fiatalember volt a középpontban és sokan körülvették. A közösség, az emberek nagy bizakodással tekintettek egy fiatalemberre, akit vártak. Ma nem ez a fiatalember van a középpontban, ma ennek az ünneplésnek lényegét önök jelentik. 50 év munkálkodása beszél arról, hogy életmentő-e valaki, vagy magának élt.

Ma a közösség van a középpontban, akiket szolgál egy pap, akikért él egy pap, mert ebben tudjuk meghatározni a világ reményét. Vagy egymásra találunk, vagy egymással közösségben vagyunk, vagy reménytelen az egyes ember élete is, meg a közösség élete is. Ma én kicsit hátralépek. Azért választottam azt, hogy ne legyen nagy ünnepség. Szerettem volna egyedül végig zárandokolni ezen az úton. Egyedül Gellért testvér kísért el. Ketten róttuk az utat. azokkal találkoztam, akikkel együtt álmodtunk, akikkel találkozásainkban együtt Istenre leltünk! Ez a nap erről szól, erről a kalandról, erről a zárandokútról, erről az emberi útról!

Azért jöttem ide, azért gondoltam, hogy az út a kezdetekhez vezessen vissza, mert én mindent itt, ebben a kicsi faluban tanultam! Kevésszer gondolunk arra, hogy **ezek a kis templomok** lelki centrumok. A mai világ baja, hogy az emberek többet foglalkoznak azzal, hogy mit együnk, mibe öltözködjünk, milyen otthonunk legyen. Mi mindennel vesszük körül magunkat azért, mert akkor rendben van az életünk. Megfeledezünk arról, hogy ezek a lelki centrumok az élet hordozói. Pici kis templom ez is, alig férünk el páran. A századok során építettünk hatalmas bazilikákat és talán megfeledezünk arról, hogy mennyire fontosak ezek a kicsi pontocskák, hogy minden falu fölé magasodjon egy torony, amely fölfelé mutat!

Ma Németországban több százezer templomot árusítanak. Kiárusítás! Nincs rájuk szükségünk. Az ember meg ijesztő szükségben van! Mintha nem akarnánk érteni azt, amit a miniszterelnök úr mondott pár héttel ezelőtt Jákon, amikor azt a gyönyörű templomot renoválták. Azt mondta: Talán az a bajunk, hogy ma az embereknek nincs ideje imádkozni, templomba járni és valamiképpen a munkához való kapcsolatukkal is baj van. A középkori ember jelmondata: Ora et labora! Imádkozzál és dolgozzál!

Szeretném ma megköszönni itt, ebben a templomban **a családomat**, ahol olyan közösségi értékeket tanultam meg, amit csak a családban lehet megtanulni. Állami intézetekben nem és családon kívül sehol sem. Megköszönöm **az egyházközség** nevelő munkálkodását! Megköszönöm Utasi Károly plébános úr életét. Akkor sokkal, de sokkal szegényebbek voltunk, mint ma. Ferenc plébános atya köszönjük, hogy ilyen szép ez az istenháza! Köszönjük, hogy a győrfalvai templom is olyan gyönyörű, idefele jövet bementünk oda is. Ferenc atya köszönjük ennek a megújult templomnak ember és léleknevelő tevékenységét.

Szeretném megköszönni **a falu ajándékát**. Amikor én itt gyerek voltam, akkor még kalákában ültették a káposztapalántát. Mindenkinék meg volt a dolga. Kocsisok hordták a vizet a Dunáról. A férfiak vágták a lukat a palántának, mi gyerekek potyogtattuk bele a palántát. Az asszonyok beültették. Jött a következő csoport, mindegyiket jól megöntözte, hogy megmaradjanak, életre keljenek. Még számos közösségi megnyilatkozás volt. A termények közös betakarítása, közös cséplés, házépítések, stb. A falu egy közösség volt.

***Szeretném mindezeket megköszönni,
mert én ma is ezekből az étékekből élek,
amit otthon, a templomban és ebben a faluban tanultam!***

Most az igehirdetést hallgassuk meg. Formabontó lesz a mai prédikáció. Papi tevékenységem során 27 fiatalember választotta a papságot és dolgoznak az ország különböző pontjain. Van számtalan barátom, nagyszerű elkötelezett emberek. Most egyik legkedvesebb civil tanítványom, munkatársam lesz az igehirdető. Fogadják szeretettel ezt a kedves prédikátort, aki a mai ünnepen önökhöz szeretne szólni.

Vecsei Miklós szól a közösséghez

Nagyszerűen összefoglalta Imre atya életének munkásságát. Szinte mindenre kiterjedt a figyelme, hiszen 35 éven keresztül részese volt az eseményeknek. Szó volt a tanítóról, tanárról és a barátról. Köszönetet mondott a keresztény életre nevelés kegyelmeiért! Részletesen lásd a mellékleten az 5-8 oldalakon.

Imre atya átvette a szót

Szerintem egy szót sem kell hozzátenni, túl sok volt. Egyet nem mondott el, a legfontosabbat. Egyszer sokat gondolkodtam azon, mi legyen a téma egy év folyamán. Az egyetemista fiatalok kritikusak. A gyerekek mindig kemények, nem könnyű előttük megállni. Akkor egy mondat jutott eszembe a Szentírásból, ez a mondat így hangzott: – ez a mi szerencsénk, mindannyiunk szerencséje, -

„A szeretet sok bűnt eltakar!”

Mindenkinék sok takargatnivalója van. Mindenkinék, el ne higgye valaki magáról, hogy nem! De ha tud szeretni, ha tud jól tenni, akkor valamiképpen Isten előtt is a mérleg elkészül. Ebben a szent meggyőződésben kérem, hogy együtt imádkozzuk el a hitvallásunkat.

Imaszándék a Mi Atyánkhoz

Kedves Testvérek!

Az Úr imádságában imádkozzunk a hivatás kegyelméért. Szokták mondani, a papi hivatásért, de minden embernek van hivatása. Imádkozzunk a hivatás kegyelméért, mert ha azt akarjuk, hogy Európa legyen még, akkor ebbe az európai konglomerátumba egy kovászt kell tenni. Ez a kovász a keresztény közösség. Ez a kovász vagy átalakítja, vagy Európának vége van! Nagyon fontos a mi keresztény hivatásunk!

Ne haragudjanak, hogy ez a szentmise hosszabbra sikerült. A hivatás tudatában, akinek el kell szenvedni, szenvedje el, akinek nehezebbre esik egy kicsit, az köszönje meg a jó Istennek, aki meg örül, az még jobban örüljön. Nem régen voltam Afrikában, Monmassában, ahol 2 é fél óráig tart egy szentmise. Egyik asszony azt mondta a szentmise után: mi nem misére jövünk, mi ünnepelni jövünk, - ők nyomorúságos körülmények között élnek – mi egy hétre kérjük az erőt, mert ez a vasárnapi szentmise ad erőt az összes többi naphoz.

Mi nagyon kevesen vagyunk a szentmisén. Ez fájdalmas! Dél-India, Kerala kommunista India. Ma is így szerepel. Tudják, mennyien járnak szentmisére? A lakosság 90 %-a. Aki meghívott, az mondta: a legjobb keresztények! Thürmer Gyulának is mondtam, hogy hagyják el a hitetlenséget és meglátja, sokan szeretni fogják őket. A kommunizmushoz sem tartozik hozzá a hitetlenség, csak minket megbéklyóztak vele. Más az ideológia és más az istenhit. Többen kellene, hogy legyünk a szentmisén. Van miért imádkozni!

MI ATYÁNK...

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek!

Most az aranymisés áldással befejeződik a szentmise. Elkészönünk egymástól és mindenki kap egy kis emlékképecskét, amelyen Istenes Szent János imádsága olvasható. Istenes Szent János a szegény betegek égi pártfogója. A szegénységben élő betegekre gondolok.

Köszönöm, hogy együtt ünnepelhettünk. Győrzámoly az Győrzámoly, nincs belőle több. Biztos, hogy a világ közepe. Ezt minden hittanosom tudta. Fő kérdés volt, ez most már így lesz, amíg én élek biztosan. Utánam majd más fölfedezi újra. Érdemes fölfedezni.

Nyolc éves voltam, amikor döntöttem, hogy pap leszek. Nyolcéves gyerek már végiggondolhat mindent, ha akarja. Aranyos tanító nénink volt, kisdobos ügyek voltak. Én közöltem vele, hogy én nem leszek kisdobos. A döntés után voltam. Mondtam, hogy én keresztény vagyok, - honnan jutott eszembe, senki se mondta – az én világnézetemmel ellenkezik. Nyolc éves voltam és a legnagyobb gondom az volt, hogy pap szeretnék lenni, csak hogy tudok én mindent megtanulni? Margit néni, az esperes úr húga olyan bölcs választ adott, amiből én nagyon sokszor élek, ezt mondta: ne félj ettől, az ember együtt növekszik a feladatokkal. Innen Győrzámolyból indultam el az utamon.

***Köszönöm, akik együtt voltak itt most!
Köszönöm a Győrzámolyiaknak!***

+ ARANYMISÉS ÁLDÁS +

ÉVKÖZI 12. MELLÉKLET **VECSEI MIKLÓS PRÉDIKÁCIÓJA**

Vecsei Miklós szól a közösséghez!

Kedves Imre Atya, kedves ünneplő közösség!

Ez a közösség szó annyiszor elhangzott. Nem tudom hallották-e már több százszor, mint én azt a mondatát Imre atyának: „Az Egyház vagy közösség, vagy nem ér semmit!” Ezért fontos, hogy nem közönségről, hanem közösségről beszélünk itt. Valamikor közben el akartam mesélni azokat a meglepetéseket, amikor Imre Atya körül ültünk mondjuk egy főpapi misén, áhítatunk el is kalandozott és egyszer csak valaki a nevét hallotta és szólította: mondd el azt, amit múltkor nekem mondtál gyónás közben. Az embernek ki kellett menni a nagy tömeg előtt. Ez is hozzátartozott a mi gyakorlatunkhoz.

Hadd kezdjem Győrzámollyal

Amikor bejövök Győrzámolyba, akkor mindig eszembe jut az a csalódás, ami először ért, amikor beléptem ide. Elnézést kérek a győrzámolyiaktól, ez nem negatív. Ugyanis én éveken keresztül hallottam egy településről, ami a világ közepe, az még teljesen normális mindenkinél, de egy kicsit olyan mesevilág. Minden erkölcsi történetben van valami győrzámolyi példa. Károly atya a legjobb pap, legjobbak a tanítók, a szomszédok, a földművelők, a Mosoni Duna is itt folyik legszebben. Az ember annyit hallotta, hogy elhitte, aztán bejött és látta, hogy itt is emberek élnek, a templom is olyan, de egy kicsit bazilikásabbnak gondoltam, annyit hallottam erről is. Győrzámoly számunkra, - akik zarándokok vagyunk Imre atya mellett, - kicsit valóban a világ közepe. Panni nénivel is megismerkedtünk, Miki bácsival is. Akkor kiderült, hogy valóban itt is emberek élnek, bár nagyon jó emberek. Bátran lehet ide Győrzámolyba is jönni, itt is boldogan fogadnak minket

Kedves Atya! Régen kaptam ilyen nehéz feladatot és nem tudtam már átmásolni a papírra. De elmondom a titkot, miért narancssárga papírról olvasok. Amikor egyszer nagyon régen hajnalban készültem egy előadásomra, akkor a legkisebb gyermekem lejött a lépcsőn és megkérdezte, hogy mit csinálok. Mondtam, hogy előadást írok. Kérdezte, hogy nehéz? Mondtam, hogy nehéz. Visszaballagott és lehozott egy rózsaszínű lapot nekem és azt mondta, hogy ha neki nagyon nehezett kell rajzolnia, akkor színesre rajzol, mert úgy szebb. Automatikusan mindig ezt veszem elő. De reggel gondoltam átmásolom. Annyi mindent írtam, de ez nagyon nehéz feladat, itt néhány percben beszélni, nem prédikálni fogok, hanem picit visszaemlékezni.

Imre Atya munkásságáról

35 éve ismerem Imre Atyát. Visszaemlékezem arra a 35 évre, amit együtt töltöttünk. Először azt gondoltam, hogy elmondok olyan nagy dolgokat, hogy Imre Atyának milyen volt a pályája, de ezt nagyjából elmondta. Végig veszem ezeket az utakat. Nagytól kértem egy kis segítséget. Nagy minden tud, minden megvan neki, 20 évvel ez előttről is. Elkezdtem összeszedni, de esélytelen voltam. Már ott elakadtam, hogy elkezdtem rendszerezni, milyen kitüntetései vannak Imre Atyának, nem a kitüntetései miatt, hanem amiért kapta. Nagyon kevesen tudják, hogy Atyának van francia becsületrendje, amit Magyarországon tízévenként egyszer kaphat valaki. Mondhatnám a németet, horvátot, szerbet, mindenféle kitüntetéseket. Erről nem érdemes beszélni. Ennél vannak fontosabb dolgok.

Mesélhetnék a zugligeti közösségről nagyon sokat, majd egy picit fogok. Beszélek annak a Családpásztor Atyának a munkájáról, aki tudósa volt ennek a dolognak. Milyen jó lenne, ha

népesséspolitikánk ennek csak egy töredékét tudná, hogy hogyan született itt ennyi gyerek. Megkockáztatni sem merem, hogy hány hányan hivatkoznának arra, hogy sok gyerekük lett. Merték vállalni, mert elhitték azt, ha van öt kenyér és két hal, azt sokfelé lehet osztani. Kenyér, meg két hal többnyire volt. Beszélhetnék az egyházfőrőről, bár Atya nem hiszem, hogy szívesen veszi. Annyian lesik, hogy találkozzanak vele és fényképezkedjenek vele. Imre Atya rendkívül sokat jár közben másokért, kultúráért, sportért, legutóbb a zeneakadémia köszönte ezt meg. Mikor csinálja, ez titok.

Beszélhetnék még sok mindenről, például 200 Máltai intézményről. Börtönmisszió az egyik. Tizedét nem tudja a világ, hogy mi mindennel foglalkozunk. Hogy néz ki nálunk egy árvíz Atya vezényletével? Hogy tud egy árvíz közösségépítő lenni? Hogy modern legyek, autótúrára veszünk részt, ami közösséget épít. Beszélhetnék afrikai víztisztítóról. Atya ivóvizet visz Afrikába. Lehet vitatkozni, hogy jó, nem jó? Ha a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot nézem, akkor Atya nevéhez a Keletnémet eseményeket kapcsolom. Több vezető német politikustól hallottam, hogy az első követ Kozma Imre Atya lazította meg a berlini falban. Aztán a román forradalom. Itt látok egyeseket, akikkel együtt voltunk a veszélyben. Akkor azt hittük, hogy az a vége a háborúnak. Utána jött a Jugoszláv háború. Eszembe jut az a történet, amikor Imre Atya Jézusra hivatkozva nyitott utat egy teljes falu kimenekítésének. Ott tényleg már lőttek. Sorolhatnám, hogy hogyan lehetett egy perc alatt 50 buszt mozgósítani a Hősök terére. Lassan természetessé vált, hogy a mi papunk ilyeneket tud.

A tanár, a mester, a testvér vagy barát

Ezt a három szót írtam le a papíromra. Erről beszelnék, mindegyikről néhány szót. Amikor 15 éves voltam, Zugligetbe kerültem. Volt egy egyházképem, olyan jó, hideg, háttal miséző egyházkép. Azért jártunk misére. Véletlenül odaköltöztünk a zugligeti templommal szembe, a jó Isten ura a véletlennek is. Amikor átmentem olyan volt, mintha nem is katolikus templom lenne. Egymás után értek a meglepetések. Imre Atyának a misézési stílusa. Akkor még nem volt szép márványoltár, de már szembemiszés volt. Befogadás a Máltai Szeretetszolgálat egyik kulcsmondata!

A tanár

Be lettem fogadva! Én akkoriban is elég rossz tanuló voltam. Bocsánatot kérek a szüleimtől. Ez Imre Atyánál mintha nem számított volna. Teljes jogú tagja lettem a közösségnek. Püspöki misén én beszélhettem a népekhez, miközben azon izgultam, hogy megbukom-e történelemből. Isten útjai érdekesen mozognak. Az a világ, amibe belekerültünk, az tényleg valami csodavilág volt. El tudják képzelni, hogy egy 16 éves gyerek szeret gyónni? Még Komáromban húsvét táján, amikor kötelező gyónás volt, azt se tudtam, hogyan kerüljem ki a kényes dolgokat. 16 éves koromban nőttem fel egy mondattal a gyóntatószékben, amikor magyaráztam valahogy a bizonyítványomat. Imre Atya elgondolkodott és azt mondta: én 40 éves múltam, de ez még nem jutott az eszembe. Én ilyet tudok mondani Imre Atyának? Nem tudom. Nagyon sokan kaptuk meg ezt az ajándékot, hogy növekedhettünk Imre Atya mellett.

Beszélhetnék nagyon sokat azokról az emberekről, akik Imre Atyát körbevették. Mondok néhány nevet. Nuni néni a konyhában, aki sok nyelven beszélő szakács volt. Elvárásolt nemcsak a szakácsművészetével, hanem a nyelvtudásával is több diplomát. Néhányan tudják, hogy a zugligeti konyhában dőltek el a nagy dolgok, Nuni néni által készített ételek mellett. Gyula bácsi, a sekrestyés, igazi fráter volt, aki stóla helyett fradi sálát hordott. Engem el is varázsolt, mert ennek ellenére a mélység ott volt, nem formában, hanem a lényegben. Amikor Gyula bácsit temettük, akkor Imre Atya egy népsportot dobott be utána.

Egy gyereknek mekkora bátorság az Egyházat szeretni. Az Egyház nem szögletes, az Egyház humoros. Kierkegaard mondja, hogy a hithez vezető utolsó lépcső a humor. Tapasztaltam, hogy egy templomban lehet jelmezbál. Az Oltáriszentséget kiköltöztettük és a közösség boldogan vette birtokba. Sorolhatnám a közös építkezéseket, a templomtornyot, a lelkigyakorlatokat, a focikat. Szombat délután a háromnapos lelkigyakorlatokon hívtuk a helyi csapatot és mindig megnyertük. Imre Atya volt a balbecc és onnan irányított. Itt volt az a tanítás, amit mi közben észre se vettünk. Hittanra is jártunk. Fölírtam a héber szavakat, volt, aki jegyzetelt. Imre Atya egy csomó mindent rendbe rakott bennünk ezzel a tanítással. Annyi mindent fölírtam, de tovább megyek, mert nagyon hosszú lesz.

A mester

Nekem talán bizonyos szempontból ez a legfontosabb. Én nagyon sok tanításon vettem részt életemben. Több diplomát is szereztem. Nagyon sok jó tanítóval találkoztam, akik nagyon érdekesen tanítottak, nagyon jól adták át a tudást. Mesterrel Imre Atyán kívül nem találkoztam eggyel sem. Az én értelmezésem szerint a mester abban különbözik a tanítótól, hogy nem a saját tudását adja át, hanem előhívja a tanítványból azt, amit a jó Isten elrejtett benne. Ez iszonyatos kockázat. Iszonyatos bizalom kell hozzá. Nem biztos, hogy egyetértés van. Nem biztos, hogy a tanítvány ugyanazt fogja gondolni, ha engedik a világot kinyitni előtte. Ez nagyon sokszor fájdalommal is jár. Imre Atya mégis megkockáztatta. Bizalom nélkül minden halott. Ezt is Imre Atyától tudjuk. Ha lehet valamit megköszönni, azt, hogy Atya mellett növekedhettünk, akár egy másik úton. Biztos vagyok benne, hogy akár teológiai, akár szociálpolitikai kérdésekben vitatkozhatnánk Atyával ugyanúgy, mint a konyhaasztalnál.

De szépek voltak azok a hétfő reggeli és szerda esti imák. Micsoda ünnepség volt. Behívott minket és ott beszélgettünk reggeli közben. Komoly teológiai kérdésekről vitatkozhattunk tizenévesen. Ezt nagyon szeretném Atyának megköszönni, mert mind e közben vált világossá az a fajta tanítás, amit én szintén Zugligetben láttam először: a lábmosás. Idén húsvétkor már nagyon sokan mostak lábat, mert Ferenc Szentatya is lábat mosott. Én úgy növekedtem, hogy minden nagycsütörtökön vagy láttam, vagy részese voltam a lábmosásnak. Nagy izgalom volt. A lábmosásnak nem ez a gesztusa volt a lényeg, hanem Atyától nagyon sokszor hallottuk azt, hogy nagycsütörtök lábmosás nélkül befejezetlen. Legalább annyira hozzátartozik a nagycsütörtökhöz, mint az Eucharisztia megalapítása. Ha a mester lehajol a tanítványhoz, együtt emelkednek föl. Micsoda gyönyörű a lehajlás. Ezt tanulhattuk Imre Atyától. Sokat voltunk együtt. Sok történet jön elő, amire otthon még nem gondoltam. Nagyon élő nekünk az a néhány év, a felkészülés éve, amit Imre Atyával tölthettünk.

A testvér vagy barát

Egy megfogalmazás úgy szól, hogy az a barátod, aki ismer és mégis szeret. Nagy bátorság egy tekintély személynek egyúttal barátnak is lenni. Menedzser elmélet mondja: kicsit maradj távol. Nagyon kevesen merik megkockáztatni, hogy a tekintélyüktől a hátvédig ereszkednek a focicsapatban. Nagyon kevesen. Ez is nagyon kockázatos. A kockázat Imre Atyának egyik legfontosabb üzenete. Mindig azt hallottuk, ha nem kockáztatsz, akkor nem fogsz elindulni. Ha állandóan méregetsz, nem mered elvállalni. Mindig engedj egy kicsit a jó Istennek is. Nem kell 100 % tudás, legyen valami. Nem lehet hazardírozni. Aki nem indul el, soha nem ér oda.

Imre Atyával úgy járhattuk be ezt az utat, hogy ott élt mellettünk. Jelen volt az életünkben. Nem fölöttünk, nem valahol távol egy elefántcsonttoronyban. Velünk együtt focizott, élt, evett. Láthattuk a hibáit. Mekkora kockázat. Ha nem látom a hibáit, akkor főpap marad, tekintély. Hányan választják ezt az utat. Hány olyan mozgalom van Magyarországon, ahol egy személyt ismerünk összesen és leárnyékol mindent. Egy személy is változtathat világot.

Imre Atya megkockáztatta, hogy megossa velünk ezt a világot, a felelősséget is. Atya elhitette velünk, hogy nem kell tökéletesnek lenni. Nem volt kérdés, hogy amit csinál az jó, az irány jó. Hatalmas, amit tesz és e közben ő is bűnös ember, időközönként hangsúlyozta nekünk, amikor beszélgettünk. A legnagyobb ajándék szülőknek, pedagógusoknak, ha el tudják mondani a többieknek, - akik egyébként bizonytalanok, nem nagyon hiszik el, - hogy belőlünk is lehet valami. Ez az igazi testvér, a nagy tesó!

Köszönjük, hogy részese lehettünk ennek a munkásságnak!

Kedves Atya! Hogyan lehetne jól megköszönni, hogyan lehetne azt a két lépést hátratenni, hogy nézzen rá az életére. Atya nagyon sokat zsörtölődik velünk, hogy nem vagyunk eléggé együtt, eléggé közösen. Nem vagyunk ott minden pillanatban mindenütt. Nagyon gyakran igaza is van. Mégis arra biztatnám Atyát, hogy egy picit nézzen hátra, amikor elbizonytalanodik. Iszonyatos tömegek hivatkoznak rá, akik más területeken harcolnak, nemcsak a 27 pap, rengeteg szerzetes, gyerek. Hat gyerekemmel sok gyermekem van, Zugligetben gyenge középen. Vállalták az emberek. Ha végignézek a gyerekeimen, akkor azt gondolom, hogy megkaptam mindent, megért mindent. Egyedül erre soha nem lett volna bátorságom.

Én történészként, szociálpolitikusként is nagyon határozottan állítom, hogy az újkori magyar történelemben senki nincs és nem volt, aki egy személyben ennyi dolgot mozdított volna meg Magyarországon, mint Imre Atya. Ez egy rettenetes teher lehet. Nehéz lehet az embernek elhinni magáról, a győzalmolyi indulástól, hogy ilyenekre képes. Lelkileg soha nem öregszik meg az ember. Azt szeretném kívánni Atyának, hogy engedje meg magának azt az örömet, hogy így közösen, velünk együtt ekkorát építhetett. Én azt szeretném megköszönni sokad magammal, hogy picit részei voltunk ennek az építkezésnek és ennek az aranymisének. Nemcsak azért, mert én prédikáltam, hanem mert itt lehetünk Atyával és részesei lehetünk.

ISTEN ÉLTESSEN!

+ A M E N +